

MINNESANTECKNINGAR FRÅN MÖTE ANGÅENDE SKÖTSELPLAN FÖR VATTENMILJÖN GRAVARNA I KÅSEBERGA

Datum: Måndag 6 maj 2024

Plats: Byahuset Kåseberga

Närvarande:

Kommunekolog Andrea Nowag och arbetsledare park Alex Bentervall, Ystad kommun

Anna Fohrman, Länsstyrelsen Skåne

Per Nyström, Marika Stenberg och Malin Böckert, Ekoll AB

Berörda fastighetsägare Therese Ericsson och Ingela Andersson Lyberg, Kåseberga samt Anita Hammer och Staffan Forsling som företrädde samfälligheten Lejet, Kåseberga

Utredare Björn Hårdstedt (som förde mötesanteckningar), samt ordförande i byalaget Ingegerd Råberg, Kåseberga

INLEDNING

Ingegerd Råberg hälsade välkommen. Björn H påpekade att vi kort före mötet insett att förslaget till skötselplan involverar ytterligare en privat fastighetsägare, Johan Ahl, som fått inbjudan sent och inte kan delta, men som är intresserad av att fortsatt medverka i processen.

PRESENTATION AV SKÖTSELPLAN

Mötet bestod i huvudsak av Per Nyströms föredragning av den skötselplan som tidigare sänts ut till mötesdeltagarna tillsammans med förslag till diskussionsfrågor. Förslaget till åtgärdsplan fokuserar på fyra områden:

- Biologisk mångfald,
- Rekreation,
- Långsiktig skötsel, och
- Finansiering av restaurering för groddjur.

Skötselplanen tar alltså ett större grepp på Gravarnas framtid än endast råd till fastighetsägare om skötsel.

Under presentationen ställde många frågor.

Typytor. I förslagets skisser över området nämns olika typer av ytor, till exempel blomsteräng, sandblotta och naturstig. Flera frågor gällde dessa. Per Nyström berättade mer om tänket kring de olika ytorna. Deras lämplighet på respektive plats är bland annat beroende av jordmån, om marken är fuktig eller inte, om den är näringsrik eller inte och om ytan är skuggad eller öppen för insläpp av solljus.

Trädvård: Alex Bentervall berättade att det kommer att ske en trädvårdande insats under slutet av året, då sly tas ned och knäckta grenar tas bort för att livskraftiga träd i olika generationer ska få utrymme och må bra. Samtidigt avlägsnas oönskad förekomst av till exempel björnbär.

Naturstigen: Den är en del av satsningen på rekreation och att göra områdets naturvärden tillgängliga. Den anläggs som en del av naturen, som en upptrampad stig där man inte behöver tränga sig igenom

grenar eller annan vegetation. Den kommer inte att hårdgöras eller på annat sätt beredas för fordon för funktionshindrade.

När utföra åtgärder? Vi pratade också om vilken tid på året som olika åtgärder kan genomföras. Ett budskap från Ekoll var att småskaliga åtgärder som att rycka upp vass och andra bottenväxter, och slå markvegetation med lie, kan utföras under hela året. Sådana åtgärder skadar inte djur. För större åtgärder finns däremot tydliga tidsintervall då åtgärder kan ske. Det kan skapa problem om vattenståndet i dammen då är högt. Därför finns tankar om att, när den reglerbara brunnen installerats, kunna tillfälligt sänka vattennivån för att skapa ett mer tillgängligt arbetsområde.

Brunnen. Ansvaret för brunnen, som ligger på den samfällda marken, diskuterades utan att få något riktigt svar. Frågan ställs till kommunens va-avdelning liksom en del andra frågor som ställdes gällande va-nätet. Alex B förespråkade att berörda ledningar filmas i samband med åtgärden.

Åtgärder på privat mark. Vem ansvarar för de åtgärder som förslås på privat och samfäll mark, till exempel bekämpning av vresrosor och skötsel i form av rensning av vass och kaveldun? Här gavs inget tydligt svar, utan det får lösas i dialog med fastighetsägare. Samtliga av länsstyrelsen finansierade åtgärder kommer ju att ske på kommunens fastighet. Det finns i nuläget inga medel avsatta för åtgärder på de privatägda eller samfällda fastigheterna, möjligen med enda undantaget bekämpning av vresrosor. Björn H menade att kommunen i höst skulle kunna söka medel från LANA Våtmark för användning på de privata och samfällda fastigheterna (vi har ju fått ett positivt förhandsbesked från Naturvårdsverket).

Fastighetsgränser. Eftersom det är en viktig princip att varje fastighetsägare beslutar och ansvarar för åtgärder på sin egen mark, så är det angeläget att förtydliga fastighetsgränser i terrängen i de fall de är oklara. Med en tydlig uppfattning om fastighetsgränserna kan det säkerställas att åtgärder utförs på rätt plats.

ANSVAR FÖR LÖPANDE SKÖTSEL

Skötseln av Kosackstigen under året fram till de större åtgärderna inleds kommer att utföras av kommunens entreprenör Växtkraft” vid behov”.

Ingegerd frågade vad ”vid behov” betyder. Alex B svarade att kommunens entreprenör utför planerat underhåll med några veckors intervall. Då sker också bedömning om ytterligare skötselåtgärder behövs. Alex välkomnade samverkan med civilsamhället. Om till exempel stora grenar ramlar ned eller andra behov av akuta skötselåtgärder dyker upp, är bästa sättet att rapportera detta via Ystad kommuns felanmälningsapp. Björn H bekräftade att detta fungerat väl under kartläggingsarbetet 2023.

Therese E och Ingela L ställde frågor om skötseln av sina fastigheter vid Kasevägen. Per N svarade att de öppna gräsytorerna vid Kasevägen gärna kan få växa upp som äng och slås ett par gånger om året. Det är bra om det är öppet hela vägen till strandkanten och att till exempel vass och kaveldun hålls nere med till exempel elektrisk häcksax. Inga riktigt bra svar gavs på frågor om hur de privata fastighetsägarna på bästa sätt kan hålla vattenytorna öppna, annat än att ”gå ut i vattnet och rycka upp växterna”. Detta kan dock ske när som helst på året, även om det är särskilt lämpligt på våren i tillväxtsång. Inga djur skadas av sådant manuellt arbete, Per menade att ”om de störs så flyttar de på sig.”

HUR GÅR VI VIDARE?

Nästa händelse är möte med länsstyrelsens entreprenör före semestrarna. Per N och Anna F betonade att man har mycket goda erfarenheter av denna entreprenör. Inför semestern kommer ett samråd ske

där höstens åtgärder börjar planeras tillsammans. Komplicerande faktorer som då kommer att bedömas är till exempel kvaliteten på de massor som ska grävas upp, hur de kan behöva behandlas inför deponi.

Alex uttryckte en förväntan på civilsamhället: att fastighetsägare/byalag i någon form av samverkan samlas till "städdagar" på de privata fastigheterna.

När kontakten med entreprenörerna är genomförd kontaktas byalaget som inbjuder till möte för samtliga berörda. Då kan det kommande arbetet presenteras och erfarenheter av sommarens skötsel också utvärderas.

Kåseberga 9 maj 2024

Björn Hårdstedt vid pennan